
Državni izpitni center

M 1 4 2 2 3 1 1 4

JESENSKI IZPITNI ROK

MADŽARŠČINA KOT DRUGI JEZIK

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 27. avgust 2014

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

1. FELADATLAP

A) Szövegértés

1. feladat

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
1.1	1	♦ mert olyan vastag jég borította	
1.2	1	♦ katonák <i>vagy</i> a katonaság <i>vagy</i> a hadsereg	
1.3	1	♦ közel kétezer évét	
1.4	2	♦ mert megjelent az írásbeliség, a kis jégkorszak miatt	Elemenként 1 pont.
1.5	1	♦ a Fekete-tengeren, az Adrián, a Márvány-tengeren	A két elemért jár a pont.
1.6	1	♦ megszórták homokkal vagy szalmával	
1.7	1	♦ jég hídnak	
1.8	1	♦ február 21-én <i>vagy</i> a gyermek születése előtti napon	
1.9	2	♦ a klíma enyhülése és a folyószabályozás miatt	Elemenként 1 pont.
1.10	1	♦ a Budapest alatti szakaszon	
Összesen	12		

2. feladat

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
2.1	1	♦ I	
2.2	1	♦ I	
2.3	1	♦ I	
2.4	1	♦ I	
2.5	1	♦ H	
2.6	1	♦ I	
2.7	1	♦ I	
2.8	1	♦ I	
2.9	1	♦ H	
2.10	1	♦ H	
2.11	1	♦ H	
2.12	1	♦ I	
Összesen	12		

3. feladat

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
3.1	1	♦ C	
3.2	1	♦ H	
3.3	1	♦ I	
3.4	1	♦ D	
3.5	1	♦ F	
3.6	1	♦ E	
Összesen	6		

B) Nyelvismeret és nyelvhasználat

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
1	1	♦ hévizekben	
	1	♦ római	
	1	♦ időkben vagy időktől	
	1	♦ napig	
	1	♦ hatását	
	1	♦ Kárpát-medencében	
	1	♦ világhírű	
	1	♦ túlról	
	1	♦ források	
	1	♦ savanyúvíznek	
	1	♦ kategóriájába	
1	♦ tulajdonsággal		
Összesen	12		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
2	1	♦ megajándékozták	
	1	♦ lenne vagy volna	
	1	♦ bizonyítsuk vagy bizonyítsák	
	1	♦ kidolgoztak	
	1	♦ hallatszott	
	1	♦ mondott	
	1	♦ eldönteni	
	1	♦ próbálták ki vagy kipróbálták	
	1	♦ feltalált	
	1	♦ kezdték	
Összesen	10		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
3	1	♦ kívül	
	1	♦ is	
	1	♦ de	
	1	♦ hanem	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
4	3	♦ ki	Minden két helyes válasz 1-1 pont.
		♦ be	
		♦ le	
		♦ át	
		♦ be	
		♦ elő	
Összesen	3		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
5	1	♦ került	
	1	♦ terem	
	1	♦ darab	
Összesen	3		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
6	1	♦ zenés	
	1	♦ zenei	
	1	♦ zenész	
Összesen	3		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
7	1	♦ készpénzünket vagy készpénzt	
	1	♦ bankszámlát	
	1	♦ munkabérüket vagy munkabért	
Összesen	3		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
8	1	♦ D	
	1	♦ A	
	1	♦ B	
	1	♦ C	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
9	1	♦ A rendőrség honlapján.	Vagy ugyanez másképpen. A nyelv szellemében megadott pontos információért jár a 2 pont. A tartalmilag helyes, de nyelvileg kevésbé megfelelő válaszáért 1 pont jár.
	2	♦ Be kell fejeznie a rendőrképző (oktatási) programot.	
	1	♦ Bármilyen (rendőri/rendőrségi) munkakört betölthetnek.	
	2	♦ Ők az EU-s határokat védhetik, ill. épületeket őrizhetnek.	
	2	♦ Több információt kaphat a feltételekről, a rendőrképzés módjáról és az oktatási programokról.	
Összesen	8		

C) Rövidebb irányított szöveg alkotása

Műfaji és tartalmi megfelelés: 9 pont.

Nyelvezet: 8 pont.

Szerkezet: 3 pont.

Lásd ÉK 2014. 11–12.

2. FELADATLAP

Hallás utáni értés

A)

Világjárvány a 21. században?

A sertésinfluenza Mexikó után Ázsiában és az Egyesült Államokban is felbukkant. Gyógyszeres kezeléssel egyelőre képesek megfékezni a járványt, azonban bármilyen mutáció katasztrofális következményekkel járhat. Az USA-ban közegészségügyi vészhelyzetet hirdettek.

Az első esetet két hete jelentették Mexikóból, azóta világszerte elterjedt az eddig 103 áldozatot követelő betegség. Találtak betegeket az Egyesült Államok több városában, Új-Zélandon, az Egyesült Királyságban. A legújabb hírek szerint egy New York-i iskolába járó diákok szervezetében is sertésinfluenzát azonosítottak, ezért közegészségügyi vészhelyzetet hirdettek az országban, ami egyelőre csak a raktárkészletek felszabadítását jelenti.

A világjárvány megelőzése érdekében a hatóságok komoly óvintézkedéseket hoztak: a húszmillió Mexikóvárost lényegében bezárták, vasárnap nem nyitottak ki a múzeumok, elmaradtak a nyilvános rendezvények, a szentmisét csak tévében lehetett megnézni, az oktatási intézmények májusig zárva maradnak. Csak azok a vendéglők nyithattak ki, amelyek vállalták, hogy a bejáratnál orvossal vizsgáltatják át a vendégeket. A tokiói nemzetközi repülőtéren hőérzékelős kapukat állítottak fel, hogy a megbetegedett, lázas utasokat már a belépéskor ki lehessen szűrni, de szigorított ellenőrzést vezettek be a Fülöp-szigeteken, Thaiföldön és Hongkongban is.

Az óvintézkedés oka a világjárványtól való rettegés. Tudósok szerint csak idő kérdése, hogy egy olyan pandémia alakuljon ki, ami a spanyolnáthához hasonlóan emberek millióinak a halálát okozhatja, és ezt a véleményt osztja a WHO is. Az egészségügyi világszervezet hatos fokozatú skáláján a jelenlegi sertésinfluenzára hármask fokozatú riasztást adott ki, amit azonban tovább fog szigorítani, ha az esetek súlyosabbak lesznek. Mindenesetre a jelek aggasztóak: eddig több ezren fertőződtek meg az óvintézkedések ellenére is, és az elhunytak nem legyengült szervezetű vagy idős emberek voltak, hanem egészséges fiatalok.

A www.index.hu nyomán

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
1.1	1	♦ I	
1.2	1	♦ H	
1.3	1	♦ I	
1.4	1	♦ I	
1.5	1	♦ I	
1.6	1	♦ H	
1.7	1	♦ I	
1.8	1	♦ H	
Összesen	8		

B)

Tisztelt Hallgatóink!

Holnap péntek, 13-a. Köztudottan balszerencsés nap. Észak-Amerikában 18–21 millió embert érint a péntek 13 fóbia, ami akár a pánikrohamokig terjedhet, és ez sokaknak egy teljes munkanapvesztéssel jár. Mi lehet a babona eredete? Műsorunkban ennek járunk utána. Beszélgetőtársam Papp Dániel pszichológus, a pánikbetegségek szakembere. Melyek a legismertebb péntek 13-i babonák?

Az USA-ban a felhőkarcolók 80%-ában nincs 13. emelet, a szállodákban és a kórházakban nincs

13-as szoba, a repülőtereken is ritka a 13-as kapu. Ne húzzuk át pénteken az ágyat, ha nem szeretnénk rémálmokat! Kőrmőt vágni sem szabad pénteken. Az Apolló 13 tragédiáját jobb nem is említeni.

Mi egyáltalán a péntek tizenharmadikához fűződő babonák eredete?

A szakirodalmat áttekintve kiderül, hogy több ősi mitológiában találhatunk a 13-asra és a péntekre vonatkozó negatív kimenetelű történeteket. A kettő azonban nem függ össze. A „rossz plusz rossz egyenlő nagyon rossz” gondolat inkább csak a 20. század elején terjedt el.

Miért baljós maga a 13-as szám?

Thomas Pernsler amerikai tudós szerint a számmal egyetlen baj van, az, hogy a 12-es után következik. Mivel a 12 egy tökéletes szám, az utána érkezővel csak baj lehet. A csillagjegyek, az olimposzi istenek, az izraeli törzsek, az apostolok mind tizenketten vannak. A norvég mitológia egyik szép történetében egyszer 12 isten vendégeskedett egy vacsorán a mennyországban. Csakhogy a 13. isten is odaálkodott, és rábeszélte a sötétség vak istenét, hogy lölje meg nyíllal Baldert, a vidámság és a jókedv istenét. Balder behalt a támadásba, az éjszaka győzött, és az egész Föld sötétségbe borult.

Azt olvastam valahol, hogy a franciák szívesen rendeznek 14 embernek vacsorát, mert így a váratlan vendég már csak a 15. lehet. A bibliai utolsó vacsorán is 13-an ültek együtt, és a legigazabb közülük meghalt. És mi a baj a péntekkel?

Köztudott, hogy Jézust pénteken feszítették keresztre, egyes kutatók szerint Ábelt is pénteken ölte meg Káin. Mások szerint a 40 napos esőzés is ezen a napon kezdődött, a bábéli torony is pénteken omlott le. Régi tengerész babona azt tartja, hogy hajó ne induljon útra pénteken. Egy történet szerint egy brit kormányzó le akarta győzni ezt a hiedelmet, és demonstratív bizonyításba fogott. Úgy akarta meggyőzni a tengerészeket a babona butaságáról, hogy egy Friday (magyarul péntek) nevű hajón minden munkálatot pénteken csináltak. Még a kapitánynak is egy Jim Friday (Péntek Jim) nevezetű választottak. A kísérlet azonban nem sikerült, mert a hajó kiúszott a tengerre, és többet soha nem bukkant fel. Ennyit a péntekről.

Milyen gyógymódot javasolnak a babonától szenvedő betegeknek?

Egy gyógymód van: nem kell gondolni rá. Olyan ez, mint minden rossz gondolat. Ki kell kerülni. Egy amerikai tanítás szerint: Amit gondolsz, azt érzed – amit érzel, azt cselekszed – amit cselekszel, azzá leszel. Pozitívan kell hát gondolkodni, hogy kellemes érzések uralják a cselekedeteinket, amik így jóra is fordulnak. A főbiásoknak fel kell ismerniük, hogy képesek saját maguk uralkodni a szerencséjük felett, például azáltal, hogy a szép emlékekre koncentrálnak.

A www.geographic.hu nyomán

Feladat	Pontszám	Válasz	Kiegészítő utasítások
1.1	1	♦ mert sok alkalmazott beteget jelent	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
1.2	1	♦ pánikbetegségek	
1.3	1	♦ nincs 13-as szoba	
1.4	1	♦ a 20. század elején	
1.5	2	♦ a 12-es tökéletes szám, és az utána következő rosszat jelent	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A hiányos vagy részben jó válaszáért 1 pont jár.
1.6	1	♦ a vidámság és a jókedv (istenét)	
1.7	1	♦ francia	
1.8	2	♦ Jézus keresztre feszítése, Káin meggyilkolása, a 40 napos esőzés kezdete, a bábéli torony összeomlása	A felsoroltak közül bármelyik kettőért jár a 2 pont.
1.9	1	♦ hogy legyőzze a hiedelmet	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.
1.10	1	♦ ne gondoljanak a babonára	
Összesen	12		

3. FELADATLAP

Hosszabb szöveg alkotása

A jelölt a dolgozatában a szempontoknak megfelelően megpróbálja elvégezni az alábbiakban leírtakat.

Pont	Bemutatja a fiúnak a zenével kapcsolatos gyermekkori élményeit és vágyait: 3 pont (ismeret és megértés).
0	Nem, illetve rosszul mutatja be a kérdést.
1	Felszínesen mutatja be a kérdést.
2	Megfelelően, de kevésbé árnyaltan mutatja be a kérdést.
3	Jól, teljességre törekedve mutatja be a kérdést.

A fiú már kisgyermekkorában vonzódott a zenéhez. Kiskorában a helyi zeneiskolában tanult gitározni. Élete első gitárját, amelyet mindenki irigyelt tőle, apjától kapta. Minden vágya az volt, hogy saját rockzenekara legyen, ezért kétségbeesve fogadta a család döntését, hogy kiveszik a zeneiskolából, mert a nagymama sértőnek érezte a tanárnőnek a gyerek konyhaszagára tett megjegyzését. Korai zenei élménye a Balatonon a gépkocsiból hallott éjszakai Omega-koncert, valamint a nagybátyjával folytatott beszélgetés, melyben a fiú elmondta, zenész szeretne lenni. Barátaival titokban a Táncdalfesztiválra készült.

Vagy más megfelelő. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Megvizsgálja, milyen szerepet töltött be a zene a fiú életében (menekülés és csajozás): 6 pont. Egy-egy szempont 3-3 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a kérdést.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól ismerteti a kérdést.
2	Megfelelően, de kevésbé árnyaltan vizsgálja meg a kérdést.
3	Árnyaltan, teljességre törekedve vizsgálja meg a kérdést.

A zene menekülést jelentett a fiú számára a mindennapokból, általa szabadnak érezte magát, ezért sokat gitározott. A rockzene segítségével le tudta rázni a kötöttségeket, megszabadulhatott a számára értelmetlen szabályoktól, vágyai megvalósulhattak. Kilépett a szokványos világból, saját világot teremtett magának, amikor éjszakánként New Yorkban járt, és együtt zenélt képzelt amerikai barátaival. A saját együttes alapításában és szólógitárosi karrierjében kitörési lehetőséget látott.

Vagy más megfelelő. A pontszám a kifejtettséggel arányosan adható meg.

A zenészlét lehetővé tette, hogy a lányokkal könnyebben megismerkedjen. A gitár hatásos „fegyvernek” bizonyult a hódításban. Már a középiskolába készülve arról álmodozott, hogy a gimnáziumban vad ritmusra táncol a lányokkal, ő lesz a legmenőbb, mindenki vele akar járni. Zenész akart lenni, aki kiemelkedik az átlagemberek sokaságából, akire felnéznek a lányok. A valóságban a hódítás nem járt mindig sikerrel, pl. Annát, akibe minden fiú szerelmes volt, nem tudta zenéjével elkápráztatni, mert – szemben az ő képzetlen gitárjátékával – haverja Mozart- és Chopin-bemutatója nyűgözte le a lányt.

Voltak sikerei is, pl. az osztály egyik diáklányát a Dédapám című szám eljátszásával tudta „összegitározni”, az építőtáborban, csókolózás közben egy lányt azzal kábított, hogy színpadon, nagyközönség előtt fog fellépni. A Tabánban rockzenére egész éjszakákat csókolózott át. A szegedi vonaton az Originál Läger nála lévő hangfala hozta össze egy főiskolás lánnyal.

Vagy más megfelelő. A pontszám a kifejtettséggel arányosan adható meg.

Pont	Kifejti véleményét arról, megvalósította-e a fiú zenei vágyait, és ezt hogyan élte meg: 3 pont (szintézis és értékelés).
0	Nem fejt ki véleményét a kérdésről.
1	Felszínesen fogalmazza meg véleményét.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejt ki véleményét.
3	Jól, meggyőzően fejt ki véleményét.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet a megfogalmazottakkal. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Szerkezet: 3 pont (lásd ÉK 14. oldal)

Nyelvezet: 10 pont (lásd ÉK 14. oldal)